

STANOWISKO
KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP
z dnia 4 lipca 2012 r.

**dotyczące podjęcia wspólnej inicjatywy przez Jednostki Samorządu Terytorialnego
i przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
– Sławomira Nowaka działań na rzecz odbudowy dróg samorządowych
(wojewódzkich, powiatowych i gminnych),
zniszczonych w związku z budową autostrad i dróg ekspresowych na terenie kraju.**

Konwent Marszałków Województw RP zwraca się *z ponowną prośbą o podjęcie działań na rzecz rozwiązania problemów niszczenia dróg samorządowych* na terenach, gdzie obecnie trwają prace związane z budową sieci autostrad i dróg ekspresowych.

My Samorządowcy – przedstawiciele Województw, Powiatów i Gmin, reprezentujący interesy obywateli, *oczekujemy podjęcia radykalnych działań na rzecz ochrony dróg samorządowych* zniszczonych w związku z budową autostrad i dróg ekspresowych.

Wyrażamy sprzeciw wobec sytuacji, w której realizacja wieloletniego programu pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015”, realizowanego na terenie całego kraju zagraża istnieniu samorządowej infrastruktury drogowej, nieprzystosowanej do pełnienia funkcji dróg dojazdowych do terenów budowy, oraz przejścia ruchu ciężkiego z autostrad i dróg ekspresowych.

Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że Samorzady borykające się z problemem zniszczonych dróg – zdegradowanych w wyniku wykorzystania ich jako drogi dojazdowe do placów budowy autostrad i dróg ekspresowych, pozostają same w walce o prawo do rekompensaty za poniesione straty. W świetle powyższego zwracamy się *z żądaniem stworzenia programu mającego na celu odbudowę zniszczonych dróg samorządowych*

i stworzenie zbioru narzędzi formalno-prawnych zabezpieczających interesy Jednostek Samorządów Terytorialnych.

Wnioskujemy o podjęcie dialogu z Jednostkami Samorządu Terytorialnego, jako Partnerami, celem wypracowania właściwego narzędzia – **Wieloletniego Programu dotyczącego Odbudowy Dróg Samorządowych (Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych) zniszczonych w związku z budową, przebudową lub remontu autostrad i dróg ekspresowych**, który stanowi załącznik do niniejszego Stanowiska.

Wnioskujemy o podjęcie działań mających na celu rozwiązanie kwestii związanych ze zmianą układu komunikacyjnego dróg samorządowych w związku z włączaniem do istniejącej sieci dróg nowo wybudowanych autostrad i dróg ekspresowych.

Oczekujemy podjęcia działań mających na celu skomunikowanie węzłów autostradowych z samorządową infrastrukturą drogową.

Oczekujemy wprowadzenia zmian w Narodowym programie przebudowy dróg samorządowych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój, w szczególności w zakresie zmiany wysokości dotacji celowej przyznanej z budżetu państwa JST na realizację zadań objętych programem.

Oczekujemy uzupełnienia ww. programów o zapis dotyczący odnowienia, przystosowania oraz budowy nowych urządzeń do odbioru wód opadowych przejmowanych z istniejących i nowo powstających odcinków autostrad i dróg ekspresowych.

Jednocześnie przypominamy, że działania, podejmowane w ramach realizacji wieloletniego programu pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015”, *powinny zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na środowisko oraz możliwość czynnego udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji także związanych z zapewnieniem usunięcia skutków negatywnego oddziaływania przyszłej budowy na otoczenie, w tym m.in. zniszczenie dróg w otoczeniu budowy.*

Przewodniczący

Sieniawa, dnia 4 lipca 2012 r.

Konwentu Marszałków Województw RP

Mirosław Karapyta

**NARODOWY PROGRAM ODBUDOWY DRÓG WOJEWÓDZKICH,
POWIATOWYCH I GMINNYCH ZNISZCZONYCH W ZWIĄZKU Z BUDOWĄ,
PRZEBUDOWĄ LUB REMONTEM AUTOSTRAD I DRÓG EKSPRESOWYCH**

1. CELE PROGRAMU:

Rewitalizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych wraz z infrastrukturą (odwodnieniem) uszkodzonych lub zniszczonych w wyniku prac związanych z budową, przebudową lub remontem autostrad i dróg ekspresowych.

2. OKRES REALIZACJI I STATUS PROGRAMU:

2.1. Program stały realizowany w okresie budowy, przebudowy lub remontu autostrad i dróg ekspresowych.

2.2. Program ma status programu wieloletniego w rozumieniu art. 136 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym limit wydatków na jego realizację będzie corocznie określała ustawa budżetowa.

3. NADZÓR NAD REALIZACJĄ PROGRAMU:

Nadzór nad realizacją Programu sprawował będzie minister właściwy do spraw transportu, budownictwa i gospodarki morskiej.

4. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

4.1. Program dotyczy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz infrastruktury wodnej uszkodzonych lub zniszczonych w związku z budową, przebudową lub remontem autostrad bądź dróg ekspresowych;

4.2. Rodzaje zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach Programu:

- Rewitalizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych uszkodzonych lub zniszczonych w związku z budową, przebudową lub remontem autostrad i dróg ekspresowych;

- Odnowienie, przystosowanie lub budowa nowych urządzeń wodnych do odbioru wód opadowych, roztopowych powstałych na obiektach drogowych;
 - Przy realizacji tego typu inwestycji konieczne będzie spełnienie wymogów wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.) i dołączenie do wniosku o dofinansowanie zgłoszenia robót budowlanych lub pozwolenia na budowę;
- 4.3.** Corocznie, w latach obowiązywania Programu budżet państwa przeznaczal będzie kwotę dotacji celowej w wysokości niezbędnej do odbudowy dróg objętych Programem. Wysokość środków określi Minister właściwy do spraw transportu, budownictwa i gospodarki morskiej na podstawie złożonych wniosków do Wojewodów przez zainteresowane samorzady.
- 4.4.** Prace przewyższające zakres rewitalizacji drogi będą wsparte wkładem własnym wnioskodawców. Mogą być to środki lokalnych lub regionalnych samorządów terytorialnych oraz innych podmiotów.
- 4.5.** Podział środków dotacji pomiędzy województwa i rozdysponowania środków pomiędzy województwa dokonuje minister ds. transportu;
- 4.6.** W ramach kwot przyznawanych dla danego województwa dokonuje się podziału środków pomiędzy województwo, powiaty i gminy objęte Programem;
- 4.7.** Zgłaszana inwestycja/rewitalizacja musi być zrealizowana w roku, na który składany jest wniosek o dofinansowanie. Dopuszcza się możliwość podziału większej inwestycji na roczne etapy, w tym jednak wypadku etap musi być jednoznacznie sprecyzowany;
- 4.8.** Wojewodowie przekazują środki finansowe nie mniejszej niż 80% wartości kosztorysowej danego zadania województwom, powiatom i gminom oraz realizują zadania obejmujące rozliczanie i kontrolę wykorzystania środków pochodzących z budżetu państwa;
- 4.9.** Zadania objęte Programem realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.).

5. JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA KOORDYNUJĄCA WYKONANIE PROGRAMU:

Minister właściwy do spraw transportu, budownictwa i gospodarki morskiej a na terenie województwa wojewoda.

6. KRYTERIA I ZASADY OCENY WNIOSKÓW:

- 6.1.** Wojewodowie przeprowadzają nabór oraz dokonują oceny wniosków zgłoszonych przez województwa, powiaty i gminy;
- 6.2.** W celu zobiektywizowania oceny wniosków składanych przez jednostki samorządu terytorialnego wprowadza się kryteria formalne i merytoryczne;
- 6.3.** Wniosek spełnia kryteria formalne, jeśli jest zgodny z wymogami zawartymi w kwestionariuszu. Wniosek nie spełniający wymogów formalnych podlega odrzuceniu;
- 6.4.** Minister właściwy do spraw transportu, budownictwa i gospodarki morskiej ustali wzór wniosku (kwestionariusza) o dofinansowanie zadania w ramach Programu i instrukcję jego wypełniania;
- 6.5.** Oceny wniosku – na poziomie województw – dokonuje powołana przez wojewodę komisja, składająca się z pracowników urzędu wojewódzkiego oraz Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Policji i właściwych JST.

7. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Doprowadzenie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych w rejonach budowy, przebudowy i remontów autostrad i dróg ekspresowych, zniszczonych w związku z ich wykorzystaniem jako dróg dojazdowych do placów budowy, do stanu zgodnego z aktualnymi wymaganiami danej kategorii drogi.